

NUMĂRUL 10 BANİ

NUMĂRUL 10 BANİ

ABONAMENTELE
 încep la 1 și 15 ale fiecărei luni și se plătesc tot-d'una înainte
 În București la Casa Administrației
 În județe și străinătate prin mandate poștale
 Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
 Șase luni . . . 15 » » » 25 »
 Trei luni . . . 8 » » » 13 »
 Un număr în străinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ
REDACȚIA
 No. 3 — STRADA CLEMENTEI — No. 3

EPOCA

TELEFON

ANUNCIURILE
 În București și județe se primesc numai la
 Administrația
 În străinătate, direct la administrația și la
 toate oficiile de publicitate
 Anunțurile la pag. IV . . . . . 0.80 b. linie
 » » » III . . . . . 2.— lei »
 » » » II . . . . . 3.— » »
 Inserțiile și reclamele 3 lei rindul
 Un număr vechi 30 bani
ADMINISTRAȚIA
 No. 3. — STRADA CLEMENTEI — No. 3

Meetingul National

UN EXEMPLU

Orice schimbare de guvern însemnează o răsplată pentru opoziție și o pedeapsă pentru guvern.

Cit pentru țară, motivul acestei pedepse ori a acestei răsplăți constituie un învățământ.

Pe câtă vreme ține procesul dintre guvern și opoziție, publicul ascultă argumentele unora și altora cu sfială, bănuind adesea că trebuie să fie oare-care părtinire în fie-care parte.

Verdictul însă se întipărește în mintea țării cu autoritatea unui act nepătimăș care, purcedind de la un gând mai înalt, distribuie meritul ori demeritul, ferit de orice banuală.

D aceea hotărârea trebuie să conțină un învățământ moral superior.

Ei bine, ce învățământ trage țara din prezența la cîrmă a partidului liberal?

Acest partid a asmuțit, în opoziție, poftele cele mai josnice și a luat angajamentele cele mai nerealizabile.

Aproape n'a fost impozit a căruia reducere să n'o fi făgăduit liberalii, și n'a fost lege conservatoare pe care ei să nu se fi legat a o desființa.

Veniți la putere, liberalii și-au renegat toate angajamentele.

Ce morală putea oare să se de-gajeze d'aci?

Firese este ca masele profunde ale poporului să judece astfel:

« În țara românească, toate sunt cu puțință. Făgădueliile nu fac parale. Renegarea lor nu constituie o vină. Gugumani sunt acei ce nu fac astfel, căci aceasta e calea pentru a veni la putere ».

Dar liberalii au mers mai departe.

Era un sentiment, sentimentul național, cu a cărei batjocorire țara nu fusese încă deprinsă.

Și acest sentiment a devenit materie de specula pentru dișniș.

Ei au agitat spiritele cu cestiunea suferințelor Romnilor din Transilvania, pînă a expune țara la cele mai grave primejdii. Apoi, veniți la putere, s'au oferit să distrugă mișcarea ce contribuiseră singuri a exalta.

Ce învățământ răsărea d'aci pentru țară?

Acest învățământ este următorul: « Poți să răsvărești prin minciună sentimentul patriotic și să pui țara în primejdie. Aceasta e un mijloc d'a veni la guvern. Poți să nabușești apoi mișcarea provocată de tine și să împingi mișcarea pînă a primi mulțumirile presei aceluiași țări în contra căreia îndreptaseși mișcarea. Acesta e un mijloc d'a te întări la putere ».

Și cînd asemenea credințe au curs în țară, să mai încumeta unii a vorbi de patriotism!

Dar patriotismul este astăzi un moll.

Și se mai zice că jucăm un rol în Europa. Dar asemenea sinistre glume nu ne înșală de cit pe noi. În istorie se știe că nu s'a pomenit vitejie eșită din popor nepatriot.

Marturisim că ne place mai bine să spunem adevărurile crude, de cit să încântăm lumea cu minciuni. Adevărul este că poporul care îngăduie batjocorirea idealului național și tolerează trădarea la guvern, nu poate face la vreme de primej-

die sacrificiile cari nu resar de cât din căldura patriotismului fierbinte. Noi, cari nu ne împăcam cu ideea că ne-am coborît atât de jos, cerem un exemplu.

Nu e vorba numai a se înlătura liberalii de la putere. E vorba a se da o pildă.

Sturdza nu trebuie numai alungat. Acest om trebuie gonit *motivată*.

Nu cerem o victimă. Cerem un exemplu.

D. IESSZENSZKY

De cît-va timp s'a început o vie campanie în o parte a presei germane, austriace și ungurești în contra romnilor transilvăneni. Ea strecează chiar și unele atacuri în privirea vieții publice din țară.

Toată lumea s'a întrebat: de unde această campanie de intrigă și destăinuiri, mai ales prin ziarurile germane, cari pînă acum v'o două ani au fost atât de favorabile Romnilor?

Kreuzzeitung, Berliner Tagblatt, Vossische Zeitung, din Berlin; *Neue Freie Presse, Neues Wiener Tagblatt, Wiener Allgemeine Zeitung*, din Viena; *Budapesti Hirlap, Egyetértés* și *Pesti Napló*, din Budapesta, — cuprind aproape zilnic articole în privirea Romnilor, articole a căror tendință este discreditarea nu numai a romnilor de peste munți și a mișcării naționale, ci și a Romniei.

Cine e autorul acestei campanii? Este d. Iesszenszky, consilier ministerial și șeful secțiunii naționalităților de pe lângă președinția consiliului de miniștri din Budapesta.

Lui i se atribuie campaniile anti-rominești; el pune la cale toate procesele politice împotriva romnilor de peste munți; el a pus la cale procesul Memorandului; el a susținut acum citi-va ani, în calitate de procuror, procesul politic împotriva d-lui Aurel Popovici, care a fost condamnat la patru ani închisoare; el a împiedicat conferința națională din Sibiu; el a desființat prin o simplă ordonanță ministerială comitetul și partidul național de peste munți.

În sfîrșit, pe el îl consideră Romniile de cel mai reductabil dușman al mișcării naționale.

D. STURDZA SI UNGURII

Lumea politică a comentat într'un fel sau într'altul faptul că d. Sturdza nu a însoțit pe M. S. Regele la Budapesta, lucru foarte ciudat cînd ne gădăm că d. Sturdza este ministrul de externe.

Epoca, în urma unor știri pe cari le-a avut direct din capitala Ungariei și pe cari le-a crezut întemeiate, a spus că d. Sturdza nu a însoțit pe Șeful Statului, fiind-că sovinștii maghiari complotasera și pregătiseră la Budapesta o manifestație puțin măgulitoare și tot atât de puțin simpatică primului nostru ministru.

S'ar fi crezut că versinea noastră era un simplu zvon. Nouă amănunte vin să confirme însă știrea noastră.

Iată în adevăr ce spune *Constituționalul* de aseară:

« Iată ce ni se spune asupra motivului care a îndemnat pe d. Dim. Sturdza de a nu se duce la Budapesta.

« Pe cînd d. Dim. Sturdza se pregătea ca să plece în capitala Ungariei, el a primit un plic care cuprindea un imprimat unguresc.

« Imprimatul acesta nu era de cit o traducere fidelă a unui din discursurile sale ținute pe cînd era în opoziție și privitoare la Romniile din Transilvania.

« Asemenea imprimat s'ar fi împărțit în număr mare în Budapesta, dar poliția locală, aflînd lucrul, a urmărit pe împărțitori și a confiscat imprimatele.

« Acestea aducîndu-se prin acel plic la cunoștința d-lui D. Sturdza, d-sa s'a decis a nu se mai duce ».

Care va să zică, d. Sturdza nu s'a dus la Budapesta pentru că... poliția de acolo l'a prevădit că i se poate tulnupa în vre-o stradă a Capitalei ungurești, ceea ce i s'a împlătit anul trecut, în una din străzile Capitalei noastre.

Cine l'a pus pe d. Sturdza să aibă prieten pe Scuipești?

TOASTURILE

și
Presa ungurească

« Pester Lloyd ».—Alianța romino-ungară.—Laude ungurești pentru d. Sturdza.—Pázmándy și Romniile.—Răspunsul «Gazetei Transilvaniei».

«Pester Lloyd»

Oficiul *Pester Lloyd* comentează cu următoarele cuvinte toastul ridicat la Budapesta de M. Sa Regele:

« Regele Carol este un observator prea de tot fin, ca să nu cunoască perfect poziția spiritelor din țara sa; așa dar nici nu încapă îndoială, că raporturile «excelente», de cari vorbește, sunt reci-proce. Prin urmare și noi voim să nutrim nădejdea, că primirea, ce a găsit-o la noi pechea regală romină, precum și participarea caldă și simpatică, scoasă la iveală de către însăși M. Sa, a capitalei ungare la această primire, a contribuit în mod considerabil a întări și în poporul român acele simțăminte prietenești pentru Ungaria și a goni ori-ce umbră, ce ar putea turbura relațiunile celor două state învecinate, avizate unul la altul ».

Alianța romină-ungară

Pesti Hirlap, organ guvernamental, vede în toastul Regelui o apropiată alianță între România și Ungaria și termină astfel:

« Alianța dintre Maghiari și Romini, care s'a ivit deja în formă aventuroasă sub domnia lui Cuza, pe timpul emigrațiunii maghiare, acum se apropie de încheiere în formă reală. Misiunea istorică a popoarelor înlătură ori-ce neînțelegere, dușmănie și ptelecă, și triumfează mai curînd ori mă trazează. Aceasta e puterea naturii care nu suferă forța, încâlțirea. Figuri mici pot să apară la suprafață și pot turbura dezvoltarea, dar în fine totuși triumfează bărbății de Stat, în al căror suflet se reogîndează spiritul poporului lor și șiții să desceifre cartea sorții scrisă cu cifre secrete ».

Laude ungurești pentru d. Sturdza

Un alt organ guvernamental, *Budapesti Napló*, profita de toastul Regelui ca să laude în termenii următori pe d. Dim. Sturdza:

« Trebuie să recunoaștem și să apreciem, că guvernul Sturdza, de cînd a luat conducerea afacerilor Rominești, nu numai că n'a căzut în păcatul antecesorilor săi, dar și-a dat toate silințele cu o energie înțeleaptă să se opună la concursul Romniei pentru trădătorii de patrie din Ungaria. Trebuie să recunoaștem d-lui Sturdza, că față cu Ungaria a făcut tot ce s'a impus corectitudinea relațiunilor internaționale și a zmulș cu un zel vrednic toate obstacolele ce s'au pus în cale politice înțelepte, al căror rezultat de mare importanță este vizita din Budapesta a perechii Regale Romine ».

Pázmándy și Romini

Faimosul agitator ungur, d. Pázmándy, combate astfel alianța romino-ungară:

« În direcția unei prietenii romino-ungare nu se va face nici un pas din partea Romnilor. Dacă nu vor interveni oare-cari schimbări radicale în politica internațională, nici un bărbat de stat din România nu va face nici un pas în direcțiunea aceasta, fie conservator, fie jurnalist, fie chiar liberal. Acel bărbat politic din România, care ar striga azi în București: « Trăiască Ungurii! » — n'ar mai putea fi sigur nici de viața sa ».

Răspunsul «Gazetei Transilvaniei»

Gazeta Transilvaniei din Brașov răspunde în termenii următorii zierelor ungurești, cari văd în toastul Regelui Carol o dezaprobară a Luptelor Romnilor din Transilvania și Ungaria:

« Ce degenerare a simțului, cită lipsă de judecată a crede că regele Carol al Romniei, chiar să voiască, ar putea, îmbrățișînd pe Unguri, să pună capăt unei dezvoltări și unor aspirațiuni naționale seculare, aici, în creșterea Carpaților, în Transilvania, despre care cel mai mare bărbat de stat al Romniei a zis, că este «marea rominismului» ».

« Am luptat noi Romini de dincoace cu credință și abnegare pentru drepturile noastre naționale cu mult înainte de a se fi înființat regatul român de astăzi, pe cînd încă el era divizat în două principate vasale Turciei. Cum s'ar putea crede că acum, cînd România este respectată de monarhia noastră, care pune mare preț pe amicitia ei, acum, în veacul luminelor și al electricității, cînd în toată lumea civilizată principiul naționalității serbează izbînză, poporul român dintre Tisa și Carpați ar putea să renunțe la fructul luptelor sale seculare, chiar de ar fi de zece-ori mai strîns legăturile dintre România și monarhia noastră? »

« Este o cură d'amență a și cugela așa ceva, și rezultatul vizitei regelui Romniei la Budapesta, iar în deosebire enunțămînile făcute acolo din partea Sveranilor ambelor țări în toasturile lor, dou-

desc în cazul de față destul de explicit, că cei amăgiți nu am fost noi, ci aceia cari în trușia lor au crezut să făurească dintr'o vizită de datorie, făcînd în raporturi de interese mai înalte internaționale, o armă tendențioasă în contra legitimității luptelor și nizuințelor noastre naționale ».

REGOMPENSE COLECTIVISTE

Se pare că oamenii puși în capul județului Covurlui și al orașului Galați nu au nici un scrupul.

Alt-fel nu ne putem explica hotărîrea primarului acestui oraș, aprobată de consiliul comunal, de a se da, din banii adunați pentru inundați, recompense tuturor comisarilor și ipocomisarilor, favoriți agenți electorali ai lui Zorilă și Plesnilă.

În adevăr, consiliul comunal din Galați, abia intrunit, nu a avut altă grijă de cit să voteze în grabă, după propunerea primarului Plesnilă, o recompensă de 300 lei polițaiului orașului, și diferite alte sume mai mici altor agenți polițienești, pentru ajutorul dat de aceștia inundaților, cu ocazia dezastrului de la 17 Iunie.

Or, aceasta este o patentă nerușinare și pentru cel care a dat și pentru acel care a primit recompensa.

Postul de polițaiu se plătește la Galați, împreună cu diurna, cu 1.000 de lei, și, admițînd chiar că polițaiul a lucrat cu hărnicie în noaptea dezastrului, el nu 'și-a făcut de cit datoria. Ce să zicem însă, cînd știu este de toată lumea că nici prefectul, nici primarul, și cu atât mai puțin încă un simplu subaltern al lor, au fost departe de a 'și face datoria.

Banii ce s'au dat în recompense, se puteau da cu mult folos persoanelor sărace, victime ale dezastrului, din cari azi multe se găsec muritoare de foame. Colectiviștii însă au crezut că e mai bine să ia banul săracului și să-l dea favoriților lor.

Oamenii ăștia nu mai au măcar simțul de umanitate.

A se vedea, în pagina a 3-a, amănunțita dare de seamă asupra întrunirii naționale din sala Hugo.

DIN STREINĂTATE

Raportul prințului Constantin

Am vorbit într'unul din numeroasele trecute despre un raport pe care prințul moștenitor al Greciei, îl pregătește asupra întregului mers al războiului greco-turc. Un ziar grecesc de următoarele amănunte asupra acestui raport: « S'a zis că prințul moștenitor al Greciei s'a decis a face acest raport în urma atacurilor îndreptate despre modul cum a condus operațiunile militare. Asertiunea este lipsită de temei. Este vorba numai de un «raport» asupra ultimului război, ce prințul, ca comandant-șef al armatei de operațiuni, trebuie să supună ministrului de război, lucru de alt-fel pe care îl fac toți comandanții de corpuri, cître șefii lor, asupra faptelor la cari au luat parte trupele puse imediat sub ordinele lor ».

Raportul moștenitorului va fi mai amănunțit, mai voluminos, de sigur; doar aceasta îl va fi singura diferență ce îl va distinge de celelalte.

Prințul lucrează acum cu mare activitate la redactarea acestui memoriu, care va cuprinde toate evenimentele, începînd din momentul în care el s'a dus la Larisa pînă la încheierea armistițiului, și va fi, spune ziarul grecesc, un document de cea mai mare importanță ».

În Creta

Pe cînd în Atena lumea politică se ocupă cu criza ministerială și cu rezultatele dezaastroase ale războiului, și pe cînd puterile cari formează concertul european, caută să asigure banii internaționaliilor lor, creditorii ai Greciei, în Creta situația este deplorabilă. Notabilii musulmani din această insulă au adresat ministrilor afacerilor străine ai marilor puteri și guvernului otoman, următoarea depesă, din care ușor se poate vedea starea lor:

« Situația noastră devine insuportabilă. Cu apropriearea iernei, sîntem 40.000 familii lipsite de orice mijloc de trai, trăind numai din un ectogram de făină, pe care caritatea musulmană ne o acordă zilnic. Timpul semănăturilor începe în Octombrie. Dacă nu ne vom duce pe la casele noastre, cum vom mai trăi? caritatea publică a cheltuit deja mai mult de un milion. Nimic nu garantează că ea ne poate susține o lună încă ».

« Sîntem și noi creaturi ale lui Dumnezeu. În numele umanității, ne rugăm să ascultați ultimul nostru strigăt și de a pune un termen stărei noastre desperale ».

Așa vorbește musulmanii cretani. Și vorbele lor ogîndesc bine situația nenorocită a locuitorii ai celei mai frumoase și mai mănoase insule din Mediterana.

Foreign.

TRIBUNA LITERARA

O zi la Putna

Numele glorios al lui Ștefan cel Mare, aureola sfințită ce învalvă personalitatea sa istorică, faptele-l strălucite cari umplu paginile cele mai frumoase din istoria Moldovei și impresionează atât de adînc spiritul nostru chiar din cea mai fragedă copilărie, — sînt atîtea elemente cari pot însufla în viața sa, ca hagiul la locurile sfinte, o călătorie la sfinții locași unde odihnește de veec cenușa marelui erou moldovean.

La o depărtare de trei ore în sus de la orașul Rădăuți, se coboară zgomotos din văgăunele Carpaților, pe o vale îngustă, ru-lețul Putna, care nu departe de acolo se varsă în Suceava. Apucînd pe albia acestui rîuleț, în tocmal ca pe o poartă, ce la vre-o cite-va sute de metri se și închide în urmă-și, te afunzi în adîncimea munților, tot urcînd în spre mîntă rîului pe un drum bătut, dar stricat, mai cu seamă de nesfîrșitele șire de care cu scînduri de la joagărele de pe rîu. Și în dreapta și în stînga, munți uriași îmbrăcați aproape numai în brad. La poale, de o parte și de alta albiei Putnei, tot case rominești, înșirate una cite una și înconjurate cu pomete, — satul Putna. De la un loc, valea se mai lărgeste puțin, casele încep a fi cite mai multe la un loc, iar printre ele, ca niște catarguri înalte de corabie, se ridică coșurile a două fabrici instalate pe Putna: una pentru kerestea, iar alta pentru a preface rugumătura de brad în elemente primitive din cari s'a compus.

Cam în fuodul văii, chiar la marginea din spre apus a satului, o biserică împremuită cu ziduri mari de piatră, — mînăstirea Putna.

De sigur pe vremile bătrîne ale marelui Domn, bradul trăia în tîcniță în munții săi; liniștea singurătății nu era prin nimica turburată; iar sfinții locași și împrejmirile erau locuite numai de călugări și de sihăștri, cari, călîndu-și de mîntuire sufletului după credința de pe vremuri, își petreceau viața aici în infundatura munților, pe cînd restul țării era prada cumpliciilor năvălitori: Tătari, Turci, Poloni, etc. Firește că acum lucrurile s'au schimbat atât de mult, în cit cei de atunci nu le-ar mai cunoaște aproape de loc. Munții se despoae de brazii, valea răsună mereu de vuetul nesuferit al ferestrelor; iar în loc de călugări și sihăștri, un amestec de limbi și de costume: Nemți, Evrei, Romini, Unguri, Mazuri, — turnul Babilonului, — ucrid cu neastîmpăr la cele două fabrici.

Totuși, apropiindu-te de mînăstire, un sentiment de pietate religioasă îți cuprinde sufletul; gîndul alargă peste secole și merge de se închină înaintea imaginilor aguste ale timpurilor bătrîne. Mîntea mă ducea la cele ce se petreceau prin 1504, pe același drum pe care mergeam eu. Vedeam cum Mitropolitul și boierii cei mari ai țării duceau cu mare pompă corpul viteazului Domn la locuința sa de veec; iar în urma lor multime de norod jălindu-se, cum spune Gr. Ureche, după iubitul Domnitor, ca după un «Domn sfinț și bun».

La intrare, de-asupra porții, capul de bou, vechea marcă a Moldovei, spune și astăzi celor ce știu să-l înțeleagă, pînă pe unde se întindea vechea sa stăpînire. De alt-fel însă, intrarea în curtea mînăstirii, nepăzită de nici o sentinleă, e accesibilă ori-cărui vizitator; căci Nemții, mai a cătării, de cit noi, au respectat acest Dumnezeu locași și nu l-au prefăcut în locuință pentru criminali, cum am făcut noi, bunăoară, cu mînăstirea Cozia, mormîntul lui Mircea, și cu altele. Mînăstirea, o clădire mare ca mînăstirea Neamțu, are de-asupra bolții centrale un singur turn și e spoiță pe din afară cu var.

Negreșit, această spoială e mult mai nouă ca zidirea, de vreme ce mînăstirea, la întemeierea ei, trebuie să fi fost zgrăvîită pe din afară, cum e, de pildă, mînăstirea Voroneț, Rîșca și altele. Chiliele din curtea mînăstirii sînt locuite numai de vre-o citi va călugări, mai toți tineri și despre a căror moralitate știu multe gardurile și ciomegele locuitorilor de prin sat.

În năuntrul bisericii, atît sub pîretele din dreapta, cit și sub cel din stînga, niște lespezi mari de piatră acoperite cu inscripții slavone, astupă vre-o șapte ori mormîntele în cari se odihnesc de veacuri mai mulți membri de al familiei lui Ștefan cel Mare. Lîngă pîretele din dreapta navel centrale, este mormîntul Eroului. Un baldachin, așezat nu de mult, e singurul ornament; iar jos, pe lespedea acoperită, mai multe vase de sticlă, în formă de clopot, adăpostesc niște rămășițe ce s'ar fi găsit în mormînt. Ceea ce te impresionează mult, în această verhe și istorică biserică, e că ori unde îți-arunci privirea trebuie să dai de un obiect antic: aici o icăonă, ori un vas de metal; aici vre-o copertură de mormînt cusută de mîni de Domnișă; aici vr'un portret lucrat tu fir și ațrnat pe pîrețe ca un covor.

Între aceste din urmă lucruri, este unul care într'un colț reprezintă pe Ștefan oferînd lui Dumnezeu biserica mînăstirii Putna.

Se vede că Mega, — un pisicher și jumătate d. Mega — a găsit cu cale să ciupească puțină curte ibovniciei prietenului său.

Lucrul mergea de minune, femeia trădătoare se învoia propunerilor lui Mega și căznia în tref mergea de minune.

Dar toate au un sfârșit. Amantul înșelător surprinde pe amicul său în intimitate cu jumătatea inimel sale și... răzburare.

O păruială în regulă se încinge și nu ia sfârșit de cit după ce Mega cu salet rupte de ciomegele amantului trădat, a fost transportat la spitalul Colțea, după ce amanta, văzându-se de o dată, din două, fără nici un protector, a fugit în căutarea unuia și după ce în fine Mihăescu speriat de starea în care adusese pe fostul său prieten a dispărut, spre marea nea caz al poliștilor, cari l'caută în zadar.

Un cireșmar asasin. — Joul seară o dramă sîngerosă s'a săvîrșit, pe la orele 11, în cireșmarul Costache din piața Negri din Galați.

Pe cînd un vechiu client al prăvăliei, un brutar din acel cartier, ședea lîngă țigheaua prăvăliei și consuma în liniște, o discuție vie se încinge între el și proprietarul cireșmarului.

În foarte puțin timp, discuția ia proporțiuni foarte mari. Cireșmarul Costache, cuprins de o furie sălbatică, se repede asupra clientului său și îl dă trei puternice lovituri de satir în cap.

Victima cade în nesimțire și scaldată în sînge pe podeala cireșmarului.

Cei alți consumatori, îngrozîți de această scenă oribilă, au dat imediat alarma și au anunțat poliția.

Din ordinul parchetului, nenorocitul brutar a fost transportat la spitalul comunal, unde a și încetat din viață după cîteva ore.

Criminalul a fost imediat arestat.

Ucîs de tren. — Un teribil accident s'a întimplat alaltăieri pe linia ferată a forturilor între București — Giurgiu.

Locuitorul Nița Nicolae, din comuna Florești, Ilfov, venit cu căruța încărcată cu lemne spre București, pe cînd trecea linia ferată a forturilor, un tron cere tocmai în acel moment venea cu mare viteză, l'a surprins pe linie, a sărămat în bucăți căruța, a ucis amîndou boierii, iar nenorocitul țaran a fost aruncat la o mare distanță de linie, unde, în cădere, a murit pe loc.

Parchetul fiind avizat de acest accident nenorocit, a deschis o anchetă.

DIN STREINATATE

Falsul arhiduce. — În toată lumea a făcut senzație știrea colportată de cîteva zile germane și austriace despre căsătoria morganatică a Arhiducei Franz Ferdinand, președintelui moștenitor al Austriei, cu o d-șoară Hausman din Aachen.

Știrea s'a dovedit apoi ca falsă. Abia azi, s'a putut stabili însă de către poliția belgiană originea ei.

Iată cum stau faptele: Un individ Behrendt, se introduce într-o familie Hausman din Colonia.

Fata cea mare a casei, aventuroasa d-șoară Marie, se amorozează repede de Behrendt și în curînd ambii concep un plan cu totul original de fugă.

Tinărul Behrendt, băiat frumos și ferechez, simulează în fața familiei fetel că e arhiducele Franz Ferdinand al Austriei. Lucru a fost crezut, cu atîta mai mult de părinții naivii și fetel, cu cît Behrendt le-a prezintat fotografia sa în uniformă de general.

Tinara aventuriera, prin mijlocirea părinților, fuge cu presupusul arhiduce, luînd cu dînsa — bine înțelese — modesta sumă de 10,000 mărci, pentru... cheltuielile de voiaj.

Perechea pleacă la Aachen, apoi la Londra și în sfîrșit la Liège, unde poliția îi găsește înșurșii, sub numele fals de Hertel.

Fratele d-șoară Hausman, soțit acolo, trimis fiind de părinți cari au înțeles în cele din urmă păcăleala, a scos pe soră-sa din rîznelul escrocului, spre a o conduce la casa părintescă.

Behrendt e dat în judecată pentru simplul fapt de schimbare de nume... de oare-ce domnișoara consimțise la fugă.

Într-altele poliția a aflat despre portretul de general următoarele: Behrendt căpătase un portret de general al prințului de Schaumburg-Lippe. Pe capul portretului, Behrendt lipise un cap fotografat de al său și dădu apoi fotografia, ast-fel schimbata, unui fotograf prieten, ca să i o reproducă.

COMERȚUL DE GRÎNE

(prin fir telegrafic)

Ultimele știri de la bursele din străinătate

New-York: Grîu prompt % scădere
> termen %
> Porumb neschimbat
> liniștit
Londra
Anvers
Paris Grîu prompt 40 cent. scădere
Budapesta > de tîmnă fl. 11.60

Viena:	Redeschidere	Inchidere
Grîu de primă-vară	fl. 11.53	11.58
> toamnă	11.65	11.79
Ovăz > primă-vară	6.57	6.58
Sec. >	8.68	8.77
> toamnă	8.74	8.77
Porumb Mai-Iunie	5.35	5.40
> Sept. Octom.	4.86	4.88

Tendința mai animată.

Depeșile de azi

(Serviciul Agenției Romîne)

Viena, 20 Septembrie. — Împăratul a sosit la amiaza la Budapesta și a făcut o vizită conțelul Badenii.

Constantinopol, 20 Septembrie. — Știrea care zice că Sultanal a sancționat anexa preliminarilor de pace în privința amnistiei, pare neexactă.

Viena, 20 Septembrie. — Eri s'a întimplat o ciocnire la stația Schoenfeld între locomotiva expresului-Orient și două vagoane încărcate cu marfă; acestea și locomotiva au suferit stricăciuni, nimeni n'a fost rănit.

Darmstadt, 20 Septembrie. — Majestatele Lor rusești, însoțite de contele Muraviev, au sosit după amiază și au fost foarte alocate. Orașul este împodobit. Salutarile cu familia mare-ducală au fost din cele mai cordiale.

Șimla, 20 Septembrie. — O proclamație a Emirului interzice supușilor săi, sub pedepsa de a plăti o amendă de 1000 de rupi, de a părăsi Afganistanul pentru a lua parte la rebelul sfînt.

Roma, 20 Septembrie. — Tribuna zice că expediție engleză, organizată în scop de vinătoare, și compusă din 2 europeni, 90 de as-

caris și 130 cămile, a fost măcelărită de Amharasii (Abisinieni).

Odesa, 20 Septembrie. — Împărăteasa văduvă, marele Duce Michail și marea Ducesă Olga au sosit ieri și au continuat călătoria lor la Battum.

Madrid, 20 Septembrie. — D. Sagasta a fost însărcinat să formeze cabinetul. Ministrii vor depune jurămintul mâine.

Paris, 20 Septembrie. — Niște plot torențiale, au făcut să crească riurile și torențele departamentelor Aude, Ariège, Haute Garonne și Pyrénées. Mai multe sate au fost inundate; mai multe poduri au fost luate de apă și o mulțime de case amenințate a fi reduse în ruină. Pagubele sunt considerabile.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Călătoria M. Sale Regelui la Belgrad a fost amînată pentru primăvara viitoare.

Ministerul de externe al Serbiei a fost încununat, în mod oficial, despre călătoria Suveranului nostru.

D. Doxescu, judecător de instrucție la tribunalul din Constanța, e numit pe ziua de 1 Octombrie președinte la tribunalul din Tulcea.

D. Mateescu-Buzău, secretar al biuroului inspectorilor învățămîntului, e numit supleant la tribunalul din Tulcea în locul d-lui Vasiliad.

Pe ziua de 1 Octombrie se vor face și alte înmîntări și numiri în magistratură.

Prefectul poliției a oprit reporterilor de ziare, accesul biurourilor. Pe viitor, ori-ce informațiuni se vor lua, în camera ofițerului de sergenți, de serviciu, între orele 9 și jum. și 10 și jum. a. m. Măsura vexatorie pentru ziare a d-lui Catone, este destinată să înlăture controlul presei, asupra micilor daraveri cari se fac la poliție.

Vom ști însă să ne facem datoria și în contra voinței d-lui prefect de poliție.

Din Galați ni se scrie că toate bastimentele armatorilor Curdgi și comp., cari sosesc în acel port, au arborat, acum după încheierea păcii între Turcia și Grecia, din nou pavilionul turcesc.

Ele au renunțat la protecțiunea romînă, de care s'au folosit cît timp au durat ostilitățile între cele două State.

Agencia Romîna ne comunică următoarea telegramă:

Budapesta, 20 Septembrie. — **Universitatea din Budapesta a ales pe M. S. Regina Romîniei, doctor onorar — O deputație va remite diploma M. Sale Reginei Elisabeta.**

D. G. Panu se află ocupat la Iași, într-un proces.

D-sa nu se va reîntoarce în capitală de cît mâine, Lună, cu trenul de 8 ore dimineața.

Monitorul Oficial de astăzi publică darea de seamă asupra călătoriei MM. LL. Regele și Regina la Viena și Budapesta, precum și textul toasturilor pronunțate de cei doi Suverani la banchetul de la Castelul din Buda.

Romîni din Sofia au fost convocați zilele trecute la o întrunire publică în localul școlii primare romîne.

D. Ionescu, directorul școlii a făcut apel la dînșii ca să înscrie pe copiii lor în școala romînească și pe lîngă societatea lor Unirea să înființeze și un club.

Aceste două propuneri au fost primite cu unanimitate.

La liceul romîn al Eforiei din Bitolia s'au înscris pînă acum 200 elevi.

La liceul lui Mărgărit nu s'au înscris de cît 73.

Ieri urma să se înceapă concursul pentru obținerea bursei de chimie din fondul Simonidi.

Comisiunea se compune din d-nii profesori universitari dr. Anastasescu, Petricu — din București și V. C. Butureanu — din Iași.

Nu sunt înscrisi de cît doi candidați, d-nii Corneliu Șumuleanu și I. Scobad, ambii licențiați în științe chimice din Iași.

Concursul s'a amînat pentru o zi, din cauza nesosirii d-lui Butureanu.

D. Pandele Zamfirescu și-a dat demisia, din postul de sub-director al Creditului Urban din Iași.

Modul cum s'a constituit tabloul avansărilor ce trebuie să se facă pe ziua de 1 Octombrie, în corpurile telegrafo-poștale, provoacă o vie nemulțumire, printre funcționarii aceluia corp.

După cum ni se asigură, favorul și hatrurile au prezeșut la formarea lui. Funcționarilor conștiincioși și sirguitori, cu drepturi necontestate la înmîntare, s'au preferat favoriții americanului Chiru și ai puternicilor zilei.

Puteți cita pe d. Preda, șeful complotabilității din direcție, care a reprezentat țara, în congresul telegrafo-poștal, de la Washington. D-sa n'a fost înaintat, pentru că n'a avut și nu are nici un protector. În cazul d-sale, sunt o mulțime de alți funcționari din corp.

Nemulțumirile sunt așa de mari între

telegraștii, în cît mulți din ei sunt hotărîți să demisioneze.

D. Cucu, directorul serviciului tehnic al primăriei, a demisionat pe ziua de 1 Octombrie, a. c.

Trecătorii pe bulevardul Academiei au remarcat, cu curiozitate, bizarul șopron, ridicat în grădina universității.

Și noi, cari l'am văzut, am fost curioși de a ști, ce bogății arhilogice sau artistice se ascund într'însul.

Informațiunile luate, am descoperit că bizarul șopron, care desfigurează aspectul grădinei universității noastre, ascunde — între pereții lui — faimoasa coroană, ridicată în colțul bulevardului, cu prilejul vizitei — în Capitală — a M. Sale Împăratul Austriei. Ea a fost dăruită muzeului național de către primarul capitalei, d. C. F. Robescu!

D. Gr. Tocilescu, directorul muzeului, a refuzat, la început, să primească prețioasa donațiune. D-sa era foarte încurcat, neștiind nici ce s'a făcut, nici unde să cazeze acest glorios monument al anticei gloriei colectiviste. Au trebuit insistențele superioare, pentru ca d. Tocilescu să cedeze și atunci s'a ridicat bizarul șopron, din grădina universității.

Ultima încurcătură a d-lui Tocilescu e, că nu știe, cum să catalogheze această donațiune: e anticitate, e obiect de artă... sau e numai seamă grandios și neludic al prostiei colectiviste?

Disparițiunea unui bancher

Din Galați ni se anunță cu data de 19 Septembrie, că în acea zi a dispărut din oraș bancherul P. Landau, care făcea și pe fabricant de băuturi spirtoase.

Landau a frustrat, în termenul de o lună de cînd urmărește planul său, cu peste 100 mil lei pe diferiți comercianți din piața Galați.

Pe d. Topali, mare fabricant de spirt din județul Vaslui, Landau l'a pus la miță cu 15.000 lei; pe d. Jacques Rubinstein, bancher, cu 6000 lei; pe d. Goldstein cu 30.000 lei, etc.

În ziua disparițiunii sale, Landau a scos, în piața, polițe în sumă de 30.000 lei, vînzîndu-și în același timp toate bijuteriile, argintăriile și obiectele de valoare ce avea în casă.

Se crede că Landau s'a îndreptat spre Varșovia, locul său natal.

S'au dat ordine pentru urmărirea lui.

Șantierelor din T.-Severin

Se știe, cu cîte cheltuieli și greutateți s'au înființat șantierelor de la Turnul-Severin.

Grație muncii săruitoare și inteligente a d-lui Gr. N. Manu, acest stabiliment industrial al Statului romîn își câștigase o așa de bună reputație, în cît companiile de navigație austriace și ungare — cari fac parcursul de la Linz, în josul Dunărei — erau clientele șantierelor romine.

De îndată însă ce au venit colectiviștii la putere, lucrurile s'au schimbat.

Cei doi directori ai regiiei, domni Tache Protopopescu și acum în urmă Vintilă I. Brătianu, au dezorganizat totul.

Din cauza șicanelor ce li s'au făcut, inginerii streini angajați au părăsit țara. Destrăbălarea cea mai mare domnește în ateliere, cari se ocupă — acum — cu fabricarea de roți și buți, cu tăiatul doagelor, etc. În locul activității febrile de mai înainte, astăzi liniștea și pustiuul hălăduiesc în șantiere.

Din cauza acestei stări de destrăbălare, companiile austriace au hotărît înființarea unor șantiere proprii la Orșova, pe teritoriul imperiului vecin. Ele au pierdut ori-ce încredere în atelierele romine, grație incapacității și incuriei colectiviste.

ULTIMA ORA

MEETINGUL NAȚIONAL

Aspectul săleii

Sunt erele 1 jum. p. m. Stradele cari duc la sala Hugo sunt înțesate de o mulțime impacientă și entuziastă, care se îndreaptă spre localul de întrunire.

Sala este deja plină. Un stat-major bri-liant ocupă estrada, iar în sala spațioasă un public din tot ce are Bucureștii mai ales și inteligent, e momentul de a spune, — se îngrămădește.

Remarcăm pe estradă pe d-nii I. Grădișteanu, M. Vlădescu, B. Ștefănescu, D. Ne-nițescu, P. Ștefescu, D. Alexandrescu-Iași, N. Ganea, I. N. Iancovescu, S. Periețeanu-Buzău, Gh. Bursan, Aurel Popovici, Vanicu, H. Fundateanu, preotul S. Popescu, G. Boamba, Gr. Mano, M. Demetrescu, Guran, întreg comitetul național studențesc, etc.

Calde și entuziaste aplauze salută pe președintele comitetului executiv al ligii, d. M. Vlădescu, profesor universitar, care ia cuvîntul.

Discursul d-lui Vlădescu

P.ședintele ligii începe printr-o declarație. D-sa spune că neașteptata întorsătură, pe care a luat-o mișcarea națională, a decis pe comitet să convoace acest meeting, mărșăluindu-l căruia dovedește că inimele romînești bat încă cu putere.

Nu sunteți chemați aici, iubii cetățeni, pentru a face o manifestație sgomotosă. V'am chemat numai ca să manifestați, în contra sovînismului maghiar, care acum în urmă, a lovit, încă o dată, în demnitatea noastră națională.

Suntem, continuă d. Vlădescu, un popor pacinic care, în tot-d'una, am dovedit că suntem în stare să sacrificăm ori și ce pentru demnitatea noastră națională.

Și noi am primit cu bucurie vizita M. S. Împăratului Austro-Ungariei.

Pentru ce oare acest popor barbar, Ungurii, cu prilejul vizitei la Pesta a înțeleptului nostru Rege, a căutat să ciopârtească demnitatea noastră națională?

Să facem să priceapă perfdă opinie publică maghiară, că astăzi, ca ori și cînd, poporul liber romîn este gata să lupte în contra sovînismului maghiar.

Să facem să priceapă prea maghiară, că noi știm să luptăm în contra decapitării Romînilor, frașii noștri de dincolo.

Cuvintele d-lui Vlădescu sunt acoperite de vit și entuziaste aplauze. Strigăte de bravo și ura răsună în sală.

Aderările din țările romine

Înainte de a termina, d. Vlădescu roagă adunarea să dea ascultare aderărilor, la întrunirea de astăzi, venite din țările locuite de Romîni.

D. Miculescu, student secretar, le dă citire.

Din Banat: se citește următoarea telegramă:

Salutare frățească de lîngă valul apusean al lui Traian. Din Turnul bisericel romine, din nou edificată, privesc cu dor și jale spre munții răsăriteni, cari despart subjugatul Banat de Romînia liberă.

Să trăiești Romînie! tu speranța noastră.

Piară dușmanii cauzei romine.

Se mai citeșc scrisori de adeziune din toate părțile Transilvaniei și din Banat. Ele sunt primite cu un entuziasm de nedescris.

Discursul d-lui Delavrancea

D. Barbu Delavrancea spune că loviturile pe cari le primesc Romîniile ne ating foarte mult. Nimic nu îndreptățește presa maghiară ca să vorbească așa cum vorbește și e bine să se știe că sentimentele noastre nu se vor schimba, pe cîtă vreme și situația de dincolo va rămîne neschimbată. Este o demență ca presa maghiară să creadă că vizita M. S. Regelui ar arăta robia celor de dincolo.

Vom da la ediția de mîine dimineață pe larg atît discursul d-lui Delavrancea, cît și al celorlalți oratori.

În mijlocul aclamațiilor entuziaste se votează următoarea moțiune:

Moțiune

Față cu insinuațiunile presei maghiare că vizita M. S. Regelui Romîniei la Budapesta ar însemna părăsirea din partea cetățenilor Romîniei a cauzei frașilor lor de peste munți;

Noi cetățenii Capitalei protestăm contra acestor insinuațiuni și declarăm că nu vom părăsi un singur moment cauza frașilor noștri de peste munți cît timp ei vor fi primejduiți în existența lor națională.

Necîntîți în convingerea despre legitimitatea drepturilor lor la o viață națională, le trimitem salutul nostru frățesc și încredințarea nestrămîtatei noastre solidarități, declarînd în fața lumii că astăzi mai mult ca ori-cînd le vom da întreg sprînjinel nostru în marea și dreapta lor luptă.

Interesele permanente ale individualității noastre etnice și demnitatea noastră națională constituindu-ne o sacră datorie de a ne stringe puternic rîndurile în jurul Ligii pentru unitatea ulterioară a tuturor Romînilor și fiind atînc pîntrunși de înalta menire a acestei patriotice instituțiuni, declarăm și ne îndatorim a o ridică cu inima și fapta la înălțimea unei inepunabile fortărețe a naționalității noastre.

Suntem siguri, că tot ce este minte luminată și inimă romînească în această țară ne va înfelege și ne va urma.

Astăzi Duminică 21 Septembrie

— ora 4 p. m. —

va avea loc la Velodromul Român de pe șoseaua Kiseleff, rondul II

Un MATCH de 1000 lei

Între celebrul biciclist vienez LURION și campionul care va câștiga marelă premiu București, de 2.900 lei.

La alergările de mîine vor fi încă 7 curse de cel mai mare interes. Va fi Finala cu biciclete spre a câștiga marelă premiu București.

Finala cu tandem spre a câștiga marelă premiu al Tribunalelor, de 2000 lei.

Cură pentru Campionatul Romîniei. Invingătorul va fi proclamat campion și va primi o medalie de aur.

Cură de 30 tururi pe tandem, la care vor lua parte toți campionii străini.

Prețul locurilor: Loja I, 25 lei; Loja II, 20 lei; stal I, numerotat, lei 3.50; stal II, lei 2.50; în mijlocul Velodromului 1.50 și galeria 1 lei.

Biletele se află de vînzare deja de acum la administrația ziarului «Universul».

**RATE
MOBILE
RATE**

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Publicatiune

Domnul George Petrescu, din Bucuresci-Strada Bateriilor No. 38, a făcut cerere al acest Minister, pentru schimbarea numelui său patrimonial de «Petrescu» în acela de «Ionescu Melinescu».

Ministerul publică această cerere, conform dispozițiilor art. 9 din legea asupra numelui, spre știința celor interesați, cari ar voi să facă opozițiune în termenul prevăzut de alineatul 2 al zisului articol.

Pentru d-nii AGRICULTORI!

SALAMURA lui NUMA DUPUY

remediū sigur

în contra Tăcimelului (Mălurei),

Se întrebuintează în țara noastră de peste 20 (douăzeci) de ani!

SARAMURA lui Numa Dupuy nu are nevoie de recomandăție; o recomandă de ajuns strălucit succes obținut atît în țară cît și în străinătate. Dar nu putem stăruî destul asupra confuziei ce a produs în unele părți diferiți imitatori, cari se servesc de denumirea de saramură, pentru a desface marfa lor fără valoare.

Nu există decît o singură saramură veritabilă aceea a lui Numa Dupuy, unicul antidot în adevar infailibil în contra tăcimelului. Toate celelalte salamure aruncate de eri alaltieri pe piață, sunt imitate, neputincioase.

Saramura originală a lui Numa Dupuy se găsește de vînzare în toate orașele, dar D-nii Agricultori să bine-voiască a cere anume preparatul lui Numa Dupuy.

Sute de certificate din toate unghiurile țării atestă calitățile eminente ale saramurei lui Numa Dupuy.

Reprezentantul general

S. Benvenisti

Craiova

8, — STRADA SĂREINDAB, — 8

